

**LE FONCTIONNEMENT DES CONSTRUCTIONS EN „ANT”
DANS LE ROMAN FRANÇAIS „LE PÈRE GORIOT”
D’HONORÉ DE BALZAC ET SA VERSION ROUMAINE**

Violeta COTILEVICI

Universitatea de Stat din Moldova

L’opération traduisante ne consiste pas seulement à transporter les signifiés d’une langue dans une autre, mais à exprimer avec d’autres moyens un même vouloir dire. Il n’y a donc pas une traduction unique mais plusieurs types de traduction, imposant chacun des impératifs spécifiques. On ne traduit pas de la même façon un roman, un poème, un écrit philosophique, un ouvrage technique ou scientifique, un film, un livre d’enfants... Pour chaque type de traduction, une stratégie est à définir, qui guidera le traducteur dans ses choix et l’aidera à demeurer fidèle au vrai discours du texte.

Pour les textes littéraires, le traducteur est seul maître à bord et doit prendre ses responsabilités quand il s’agit de reformuler. La traduction littéraire ne peut être que la mise au point d’une autre œuvre c’est-à-dire d’un texte autonome de même statut. L’essentiel n’est plus alors de calquer l’original mais de produire un nouvel original qui viendra se substituer à lui. L’unité de traduction n’est plus le mot, le syntagme ou la phrase mais le texte tout entier.

Pour faire une analyse contrastive des formes en „-ant” dans le texte littéraire nous nous sommes servis d’un roman français et sa version roumaine: “Le père Goriot” d’Honoré de Balzac.

Nous avons vu que les constructions en „-ant” de la phrase française ne correspondent pas toujours à celles du roumain. Ensuite, il est à mentionner que le gérondif du français peut être traduit par une phrase subordonnée ou par une phrase coordonnée. Nous avons prouvé que le gérondif est plus employé que l’adjectif verbal ou le participe présent. Le plus souvent la position des constructions en „-ant” est au milieu de la phrase. Dans la plupart des cas la valeur stylistique des constructions en „-ant” est gardée dans la version roumaine de même que leur fonction syntaxique et communicative.

Mots clés: opération traduisante, unité de traduction, formes en „-ant”, analyse contrastive.

**FUNȚIONAREA CONSTRUCȚIILOR ÎN „ANT” ÎN ROMANUL FRANCEZ „TAICA GORIOT”
DE HONORÉ DE BALZAC ȘI VERSIUNEA SA ROMÂNĂ**

Procesul de traducere nu constă doar în a transporta cuvinte dintr-o limbă în alta, dar în a exprima cu ajutorul altor mijloace aceleași idee. Nu există, deci, o traducere unică, dar mai multe tipuri de traducere, impunând fiecare imperative specifice. Nu se traduce în același mod un roman, un poem, o lucrare filisofică sau științifică, un film, o carte pentru copii... Pentru fiecare tip de traducere există o strategie care va ghida traducătorul și îl va ajuta să rămână fidel la adevăratul discurs al textului.

Pentru operele literare, traducătorul este acel care își va asuma responsabilitatea pentru reformularea textului. Traducerea literară nu poate fi decât crearea unei altei opere, adică a unui text autonom cu același statut. Esențialul nu mai este de a calchia originalul, dar de a produce un altul nou care va veni să-l substituie pe primul. Unitatea de traducere nu mai este cuvântul, sintagma sau fraza, dar textul în întregime.

Pentru a face o analiză contrastivă a formelor în „ant” în textul literar, ne-am servit de un roman francez și versiunea sa română „Taica Goriot” de Honoré de Balzac. S-a văzut că construcțiile în „ant” în fraza franceză nu corespund întotdeauna cu cele din română. Astfel, este de menționat că gerunziul din franceză poate fi tradus printr-o frază subordonată sau coordonată. Am constatat că gerunziul este mai des utilizat decât adjectivul verbal sau participiul prezent. Cel mai adesea poziția construcțiilor în „ant” este la mijlocul frazei. În majoritatea cazurilor, valoarea stilistică a construcțiilor în „ant” este păstrată în versiunea română, la fel ca și funcția sintactică și cea comunicativă.

Cuvinte-cheie: proces de traducere, unitate de traducere, forme în „ant”, analiză contrastivă.

Prezentat la 12.08.2014

Publicat: octombrie 2014